



# NEDELJA

ANALIZE, VESTI, STAVOVI



# POLITIKA ZBUNJUJE TRŽIŠTE

Trgovci na fizičkom tržištu retko trguju po fiksnoj ceni," kaže Džon Driskol, glavni strateg u JTD Energy Services.

„To je mnogo složeniji prostor u kojem trguju na osnovu formula i uočavaju razlike do referentne sirove nafte za trgovinu stvarnim teretom, kao i za zaštitu koja sledi.”

**Reuters: Kako zabrana EU na rusku naftu utiče na tokove nafte**

**Cena nafte ostaje ispod 100 bbl u prvoj polovini 2023., kaže Moody's Analytics**

**Morgan Stanley: Brent na 110 dolara do sredine 2023. godine**

**Ministri energetike EU još bez dogovora o ograničenju cene gasa**

**ICE napušta holandsku berzu ako se uvede ograničenje?**



BUDUĆNOST  
NA DELU



## SADRŽAJ

### NAFTA

Granica cena nafte i dalje zbunjuje trgovce .....	<a href="#">OVDE</a>
Reuters: Kako zabrana EU na rusku naftu utiče na tokove nafte .....	<a href="#">OVDE</a>
Bloomberg: Rusija oprezno pristupa odgovoru na limit cena nafte? .....	<a href="#">OVDE</a>
IEA podiže prognozu rasta globalne potražnje za naftom za 2022., 2023. ....	<a href="#">OVDE</a>
Lukoil: Imamo naftu za nastavak rada rafinerije u Italiji .....	<a href="#">OVDE</a>
Gasprom njeft predviđa stabilne količine prerade nafte u 2023. ....	<a href="#">OVDE</a>
Norveška uvela gornju granicu cene ruske nafte .....	<a href="#">OVDE</a>
Investitori se ne klade na rast cena nafte kako se bliži recesija: Kemp - Reuters .....	<a href="#">OVDE</a>
Cena nafte ostaje ispod 100 bbl u prvoj polovini 2023., kaže Moody's Analytics.....	<a href="#">OVDE</a>
Morgan Stanley: Brent na 110 dolara do sredine 2023. godine .....	<a href="#">OVDE</a>
Lukoil podržao plan izgradnje naftovoda Burgas-Aleksandropolis .....	<a href="#">OVDE</a>
Naftne kompanije u Španiji pod istragom zbog mogućeg kršenja konkurencije .....	<a href="#">OVDE</a>
OMV imenovao potpredsednika MOL-a za novog člana uprave .....	<a href="#">OVDE</a>
Turska otkrila naftno polje sa 150 miliona barela rezervi .....	<a href="#">OVDE</a>
Pod kontrolom požar u najvećoj rafineriji u Sibiru – dvoje mrtvih .....	<a href="#">OVDE</a>
UNKS: Kretanje cena nafte Brent .....	<a href="#">OVDE</a>

### PRIRODNI GAS

Ministri energetike EU nisu postigli dogovor o ograničenju cene gasa .....	<a href="#">OVDE</a>
ICE napušta holandsku berzu ako se uvede ograničenje? .....	<a href="#">OVDE</a>
Francuski naftno-gasni div najavljuje otpis udela u ruskom Novateku .....	<a href="#">OVDE</a>
Aramco traži partnere za mega gasni projekat .....	<a href="#">OVDE</a>
Kremlj: Još nema odluke o popravci gasovoda Severni tok .....	<a href="#">OVDE</a>
Gazprom: Evropske kompanije povećavaju dividende, umesto ulaganja .....	<a href="#">OVDE</a>
Gasprom smanjio proizvodnju gasa .....	<a href="#">OVDE</a>
Moldavija će tužiti Gazprom .....	<a href="#">OVDE</a>

### REGION

EU odbacuje optužbe Mađarske za nestašicu goriva .....	<a href="#">OVDE</a>
Novo sedište MOL Grupe u Budimpešti .....	<a href="#">OVDE</a>
UNKS: Cene goriva u regionu .....	<a href="#">OVDE</a>

## NAFTA

### Granica cena nafte i dalje zbunjuje

**LONDON** - Prošle nedelje je aktiviran mehanizam za ograničavanje cena koji su osmislile SAD i koje su prihvatile G7 i Evropska unija, ali autori ove mere nisu razmišljali o trgovcima, piše u ponedjeljak *Oilprice.com*.

Taj problem je što se sirovom naftom jednostavno ne trguje po fiksnim cenama, što već zadaje glavobolje u sektoru. *Bloomberg* je citirao trgovce prošle nedelje koji rizikuju da zaglave s ruskom naftom koja košta više od gornje granice od 60 dolara po barelu, jer zbog te činjenice ne mogu pristupiti zapadnom osiguranju i tankerima. A to bi, zauzvrat, ugrozilo stranu ponude u globalnoj naftnoj jednačini.

“Fizički trgovci retko trguju po fiksnoj ceni,” rekao je John Driscoll, glavni strateg u JTD Energy Services, za *Bloomberg*. „To je mnogo složeniji prostor u kojem trguju na osnovu formula i uočavaju razlike do referentne sirove nafte za trgovinu stvarnim teretom, kao i za zaštitu koja sledi.”

*Bloomberg* objašnjava da se za tri najpopularnije ruske mešavine nafte — Ural, Sokol i ESPO — cene određuju po terminskim ili plutajućim ugovorima, što znači da se konačna cena utvrđuje tek nekoliko sedmica nakon kupovine tereta.

Cena karga nafte ESPO, na primer, po ugovoru je popust na prosek predmesečnih fjučersa na naftu Brent i ovaj prosek će se izračunati tek krajem ovog meseca.

Ovo stvara razne komplikacije za trgovce koji žele da ispoštuju gornju granicu cena – jednostavno ne postoji način da se zna hoće li cena tereta ostati ispod gornje granice do trenutka kada je treba platiti, opet, pod pretpostavkom da Rusija ne ispuní svoje obećanje da će prestati prodavati naftu strankama koje sprovedu gornju granicu.

Očigledno je da to može stvoriti probleme na fizičkom tržištu nafte – tržištu koje je najvažnije. Tereti bi mogli kasniti ili nikada ne stići na odredište jer se ugovor otkazuje jer je prekršio ograničenje.

### Reuters: Kako zabrana EU na rusku naftu utiče na tokove nafte

**LONDON** - Izvoz ruske nafte u Evropsku uniju pao je za 430.000 barela dnevno (bd) na 1,4 miliona barela dnevno (mbd) u novembru u odnosu na prethodni mesec, prema podacima IEA, prenosi Reuters.

Ruske pomorske količine izvezene nafte pale su za 330.000 bd na 500.000 bd, po prvi put ispod isporuka naftovodom Družba od 590.000 bd, navodi se u mesečnom izveštaju IEA o tržištu nafte.

Kao rezultat toga, udeo EU u izvozu ruske sirove nafte pao je na 28% u novembru sa 31% u oktobru i sa 50% pri intervencije Moskve u Ukrajini 24. februara.

U međuvremenu, izvoz ruske sirove nafte u Indiju dostigao je rekordnih 1,3 mbd u novembru, dok je izvoz u Kinu, uključujući morem i naftovodima, uglavnom ostao nepromenjen na 1,9 mbd.

Izvoz ruske naftom Družbom izuzet je od zabrane EU, kao i oko 100.000 bd ruskog pomorskog izvoza sirove nafte, navodi IEA, ali očekuje da će postavljanje granice cene ruske nafte od 60\$ dodatno ograničiti proizvodnju nafte u toj zemlji.

EU nastoji da nadoknadi pad uvoza ruske sirove nafte povećanjem isporuka sa Bliskog istoka, zapadne Afrike, Norveške, Brazila i Gvajane, saopštila je IEA, dok procenjuje da bi SAD i Kazahstan mogli nadomestiti oko 1,1 mbd ruske nafte koja će biti izgubljena nakon 5. decembra.

Norveška takođe planira da poveća proizvodnju za oko 200.000 bd iz najvećeg naftnog polja u zapadnoj Evropi, Johan Sverdrup, u decembru.

Zemlje EU koje su dobile privremena izuzeća za uvoz ruske sirove nafte ne smeju da izvoze derivate dobijene od ove sirovine. Bugarska, Slovačka i Mađarska su razmotrile potencijalni uticaj ovog ograničenja i nastoje da dogovore izuzeća za trgovinu svim viškom proizvoda, saopštila je IEA.

# NIKADA LAKŠE DO UŠTEDA

SA NAMA NA PUTU  
PROGRAM LOJALNOSTI



## Bloomberg: Rusija oprezno pristupa odgovoru na limit cena nafte

**MOSKVA** - Rusija navodno razmatra prilično blag odgovor na akciju sankcija, navodi Bloomberg. Pozivajući se na neimenovane izvore upoznate s tim, **Bloomberg** piše u četvrtak da će reakcija Kremļa biti dekret predsednika Putina koji neće uključivati najnižu cenu za naftu ili zabranu isporuka u određene zemlje.

Ono što će dekret sadržavati, prema izvorima Bloomberga, biće odredba da Rusija neće prodavati naftu prema ugovorima koji sadrže klauzulu o ograničenju cene. Kako se navodi u izveštaju, to ne bi trebalo da ima uticaja na izvoz, jer kupci nisu u obavezi da u ugovore uključe takvu klauzulu pod režimom ograničenja cena.

Ranije ove nedelje ruski poslovni dnevnik **Vedomosti** je objavio, takođe pozivajući se na upućene izvore, da će dekret, koji bi predsednik Putin trebalo da potpiše u narednih nekoliko dana, biti na snazi do jula 2023. i neće uticati na ugovore zaključene pre 5. decembra.

Ova dva izveštaja sugerišu da su strahovi od poremećaja tržišta nafte nakon uvođenja gornje granice možda bili preuranjeni. Za početak, odredba da Rusija neće prodavati naftu zemljama koje sprovode ograničenje je samo simbolična, ocenjuje **OilPrice.com**.

Sama EU zabranila je većinu uvoza ruske nafte. SAD i Velika Britanija uvele su takve zabrane ranije ove godine, a Japan su i G7 i Rusija izuzele od bilo kakvih sankcija koje bi ugrozile njegovu energetska sigurnost. U međuvremenu, najveći ruski kupci jasno su stavili do znanja da neće sprovoditi gornju granicu.

Sama gornja cena je nešto više od simboličnog poteza. Sa 60 dolara po barelu, limit je trenutno više od 10 dolara iznad cene po kojoj se trenutno trguje ruski vodeći brend Ural.

## Norveška ograničila cenu ruske nafte

**OSLO** - Norveška je uvela gornju granicu cene od 60 USD po barelu za sirovu naftu poreklom iz Rusije ili koja se izvozi iz Rusije i to je uključila u zakon o sankcijama, usklađujući se sa merom koju su primenile EU i G7, **objavila** je vlada u Oslu.

“Norveška nastavlja da deluje u dogovoru s EU i drugim saveznicima kako bi održala pritisak na rusku vladu i njene pristalice”, rekla je Aniken Huitfeldt, ministarka spoljnih poslova, posle Rusije, najvećeg izvoznika nafte i gasa u EU.

Zabrana uvoza, kupovine i transfera ruske nafte u Norvešku, EU i treće zemlje stupila je na snagu 5. decembra. U vezi sa primenom gornje granice cene nafte, izuzeće će se sada primenjivati na odredbe koje zabranjuju tehničku pomoć, brokerske usluge, finansiranje ili finansijsku pomoć za transport, trgovinu i posredovanje ruske sirove nafte. Izuzeće se odnosi na naftu koja se prodaje ispod određene granice cene.



**BUDI U POKRETU**  
UZ EURO PETROL  
KLUB APLIKACIJU

**Euro Petrol**

Available on the App Store  
GET IT ON Google Play  
FIND IT ON AppGallery

**Sve informacije** o benzinskim stanicama, akcijama, promocijama, klubskim popustima i još mnogo toga dostupni su na tvom mobilnom telefonu.

**Preuzmi aplikaciju** i postani član **Euro Petrol Kluba** online i besplatno!

[www.euro-petrol.com](http://www.euro-petrol.com)

## Lukoil: Imamo naftu za nastavak rada rafinerije u Italiji

RIM - Lukoil je saopštio da je spreman da osigura nastavak rada svoje rafinerije na Siciliji uprkos aktiviranja embarga EU na uvoz ruske nafte morskim putem, prenosi u ponedjeljak **OilPrice.com**.



Lukoil, koji je vlasnik rafinerije ISAB na Siciliji, saopštio je u prošli petak preko svoje jedinice LITASCO da je "spreman da osigura nesmetani rad rafinerije, s obzirom na sirovine koje su uskladištene za naredne mesece i buduće isporuke nafte neruskog porekla".

Rafinerija ISAB "trenutno je profitabilno preduzeće, tehnološki napredno postrojenje i pouzdan partner svim svojim klijentima, dobavljačima i izvođačima", navodi se u saopštenju LITASCO-a.

LITASCO je takođe potvrdio da je spreman da sarađuje sa italijanskom vladom "kako bi osigurao normalan rad postrojenja".

Italijanska vlada je u četvrtak odobrila dekret o intervenciji kako bi se garantirao nastavak rada rafinerije ISAB i sačuvalo oko 1.000 radnih mesta. Intervencija bi se mogla sastojati od stavljanja rafinerije pod starateljstvo, iako se navodi da italijanske vlasti nastoje da otključaju bankovno finansiranje tog objekta.

Crossbridge Energy Partners, američka grupacija privatnog kapitala, nastavila je pregovore o kupovini rafinerije od Lukoila, izvestili su izvori, dok je Italijanski ministar industrije rekao ju četvrtak da postoji "nekoliko" potencijalnih ponuđača, domaćih i međunarodnih, za rafineriju u vlasništvu Lukoila sa sedištem na Siciliji.

Italija je spremna da iskoristi svoje posebne ovlasti za postavljanje uslova za potencijalne kupce rafinerije, rekao je Adolfo Urso za **Reuters**.

## Gasprom njeft predviđa stabilne količine prerade nafte u 2023.

MOSKVA - Gazprom njeft planira stabilnu preradu nafte sledeće godine, na oko 41 milion tona, rekao je jedan od menadžera naftnog ogranka ruskog gasnog giganta Gasproma, dodajući da kompanija nastavlja sa modernizacijom svojih zastarelih rafinerija.

Stabilna proizvodnja Gazprom njefta, koji kontroliše najveću rusku rafineriju nafte u gradu Omsku u zapadnom Sibiru, pokazuje otpornost ruske naftne industrije uprkos najstrožim zapadnim sankcijama u novijoj istoriji, piše **Reuters**.

Ruske rafinerije nafte, od kojih je mnoge izgradio Sovjetski Savez, prolaze kroz masivnu modernizaciju u nastojanju da se poboljša kvalitet goriva.



Pogon u Omsku od 400.000 barela dnevno (bd), 1.600 km istočno od Moskve, počeo je s radom 1955. godine i najveća je ruska rafinerija nafte.

Oleg Vedernikov, šef sektora za preradu nafte i gasa Gasprom njefta, rekao je novinarima da je obim prerade u rafinerijama u Moskvi i Omsku u periodu januar-septembar 2022. povećan za 3,5 odsto u odnosu na isti period prethodne godine.

Oleg Beljavski, direktor rafinerije u Omsku, rekao je da je taj pogon smanjio svoj "uticaj na životnu sredinu" za 40 odsto od 2008. godine. i dodao da kompanija nastavlja modernizaciju rafinerije nakon pokretanja kompleksa za duboku preradu nafte ranije ove godine. Naredne godine Gasprom njeft planira da u Omsku instalira kompleks za primarnu preradu kapaciteta 8,4 miliona tona godišnje.



## Investitori se ne klade na rast cena nafte kako se bliži recesija: Kemp - Reuters

LONDON – Portfolio investitori su bili veliki prodavci nafte četvrtu sedmicu zaredom, jer je uvođenje gornje granice cena u Rusiji stavilo u fokus slabljenje ekonomije i potražnje za naftom, piše u redovnoj nedeljnoj rubrici dostavljenoj emajlom uredniku NEDELJE ekspert *Reutersa* za naftu **Džon Kemp**.



Hedž fondovi i drugi menadžeri novca prodali su ekvivalent od 30 miliona barela

u šest najvažnijih fjučers i opcijskih ugovora vezanih za naftu tokom sedam dana zaključno sa 6. decembrom.

Ukupna prodaja fondova iznosila je 221 milion barela u poslednje četiri sedmica. Kombinovana pozicija smanjena je na samo 358 miliona barela u odnosu na 579 miliona barela 8. novembra.

Pozicije sirove nafte su već teško pogođene, ograničavajući prostor za dalju prodaju, ali se likvidacija proširila na rafinirane proizvode, posebno na srednje destilate koji su ključna industrijska i transportna goriva.

Bikovske duge pozicije su brojčano nadmašile medvjede kratke za omer od 2,92:1 u odnosu na 5,40:1 četiri nedelje ranije. Usporavanje rasta proizvodnje, rastuće kamatne stope, sukob između Rusije i Ukrajine, sankcije i uporna inflacija stvorili su otrovni koktel za potrošnju nafte i destilata.

Ekstremno nizak nivo pozicija hedž fondova u sirovoj nafti stvorio je rizik od rasta cene ako i kada menadžeri pokušaju da ponovo izgrade bikovske pozicije, navodi Kemp i dodaje da će mnogi menadžeri verovatno ostati oprezni u pogledu ponovnog ulaska na tržište dok se ne reše neki od negativnih faktora koji utiču na potrošnju.

## Cena nafte ostaje ispod 100 bbl u prvoj polovini 2023., kaže Moody's Analytics

KUALA LUMPUR - Malo je verovatno da će se cene nafte tipa Brent vratiti na trocifrene vrednosti u prvoj polovini 2023., ocenjuje finansijski konsultant **Moody's Analytics**.

“Iako postoji dobra šansa da bi moglo doći do neke nestabilnosti, s obzirom na izvršenje evropskih sankcija na morski transport sirove nafte iz Rusije, još uvek držimo pretpostavku o nečemu blizu 90 američkih dolara po barelu (za Brent sirovu naftu) na ulazu u sledeću godinu, ali ispod 100 USD po barelu. Ne očekujemo ništa iznad 100 američkih dolara po barelu do sredine 2023., a zatim popuštanje na nešto iznad ravnotežne stope, jer ponuda i potražnja počinju da se izjednačavaju”, rekao je u ponedeljak, na brifingu u



Kuala Lumpuru, Stefan Angrick, viši ekonomista Moody's Analytics-a.

Njegovo predviđanje zasniva se na pretpostavci da rat u Ukrajini prestaje da bude iznenađenje. "Ne pretpostavljamo da će doći do kraja rata. Ne znamo kada će se to dogoditi, ali pretpostavljamo da neće biti značajnog uticaja na cene nafte, osim volatilnosti koja može proizaći iz sankcija koje nastupaju upravo sada."

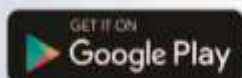
## Morgan Stanley: Brent na 110 dolara do sredine 2023. godine

NJUJORK - Morgan Stanley očekuje da će cena nafte tipa Brent porasti na oko 110 dolara po barelu do sredine 2023. godine, podstaknuta oporavkom potražnje i kontinuiranim smanjenjem ponude.

Američka investiciona banka ocenjuje u noti investitorima u sredu da će se jača potražnja poklopiti sa slabom ponudom zbog niskog nivoa investicija, rizika po ruske isporuke, prestanka povlačenja iz strateških rezervi i usporavanja rasta proizvodnje američke nafte iz škrljaca.

# ДИГИТАЛИЗУЈ

СВОЈУ ЛУКОИЛ КАРТИЦУ ЛОЈАЛНОСТИ!



## БРЗО И ЛАКО!

Све информације о бензинским станицама, попусти, стање бодова, акције и посебне понуде доступни су ти директно на мобилном телефону. Довољно је само да преузмеш **ЛУКОИЛ СРБИЈА** апликацију, региструјеш се и твоја картица лојалности је дигитализована!





## IEA podiže prognozu rasta globalne potražnje za naftom za 2022., 2023

**PARIZ** - Globalni rast potražnje za naftom usporiće se sledeće godine, ali će i dalje biti na robusnih 1,7 posto kako se Kina oporavlja od ekonomske krize izazvane COVID-om, objavila je u sredu Međunarodna agencija za energiju (IEA).



Prema predviđanju IEA, ruska proizvodnja nafte će pasti za 1,4 miliona bd sledeće godine, dodatno pooštavajući bilanse jer 5. decembra stupa na snagu gornja granica cena koju su nametnuli G7, Evropska unija i Australija u cilju suzbijanja prihoda Moskve.

Ruska proizvodnja porasla je za 90.000 bd u novembru na 11,2 miliona bd, samo 200.000 bd ispod nivoa koji je viđen pre nego što je Moskva poslala trupe u Ukrajinu.

Ruska proizvodnja je stalno nadmašila predviđanja IEA, iako su niže globalne cene i veći popusti na rusku naftu značili da je prihod Moskve pao za 700 miliona dolara na 15,8 milijardi dolara, piše **Business Recorder**.

"Dok su niže cene nafte olakšanje za potrošače, potpuni uticaj embarga na rusku naftu i isporuke proizvoda ostaje da se vidi", navodi IEA.

Podaci su naveli IEA da poveća svoju procenu rasta potražnje za naftom ove godine za 140.000 bpd na 2,3 miliona barela dnevno, a za narednu godinu za 100.000 bpd na 1,7 miliona barela dnevno, što je ukupno 101,6 miliona bpd.

„Dok su nivoi ograničenja u (Kini) i dalje visoki, sada je postavljena faza za progresivno ponovno otvaranje 2023. Podigli smo naše procene za 2022. i rast sledeće godine za 50.000 bd odnosno 40.000 bd.“

"Dok se krećemo kroz zimske mesece i bližimo čvršćoj ravnoteži nafte u drugom kvartalu 2023., ne može se isključiti još jedan rast cena", saopštila je IEA.

## Lukoil podržao plan izgradnje naftovoda Burgas-Aleksandropolis

**SOFIJA** - Plan izgradnje naftovoda Burgas-Aleksandropolis, koji je obnovio bugarski predsednik Rumen Radev, podržala je ruska naftna kompanija Lukoil nakon razgovora predstavnika njene rafinerije Lukoil Neftohim Burgas sa lokalnim vlastima bugarske crnomorske luke Burgas, piše u sredu **Euractiv**.

Sofija je napustila projekat naftovoda Burgas-Aleksandropolis 2011., nakon lokalnog referenduma o ekološkoj zabrinutosti.

“Realizacija naftnog projekta od strane države ili javno-privatnog partnerstva je odluka koja bi doprinela poboljšanju logistike izbegavanjem problematičnih tesnaca (u Turskoj)”, komentarišu iz projektne kompanije Trans Balkan Pipeline.

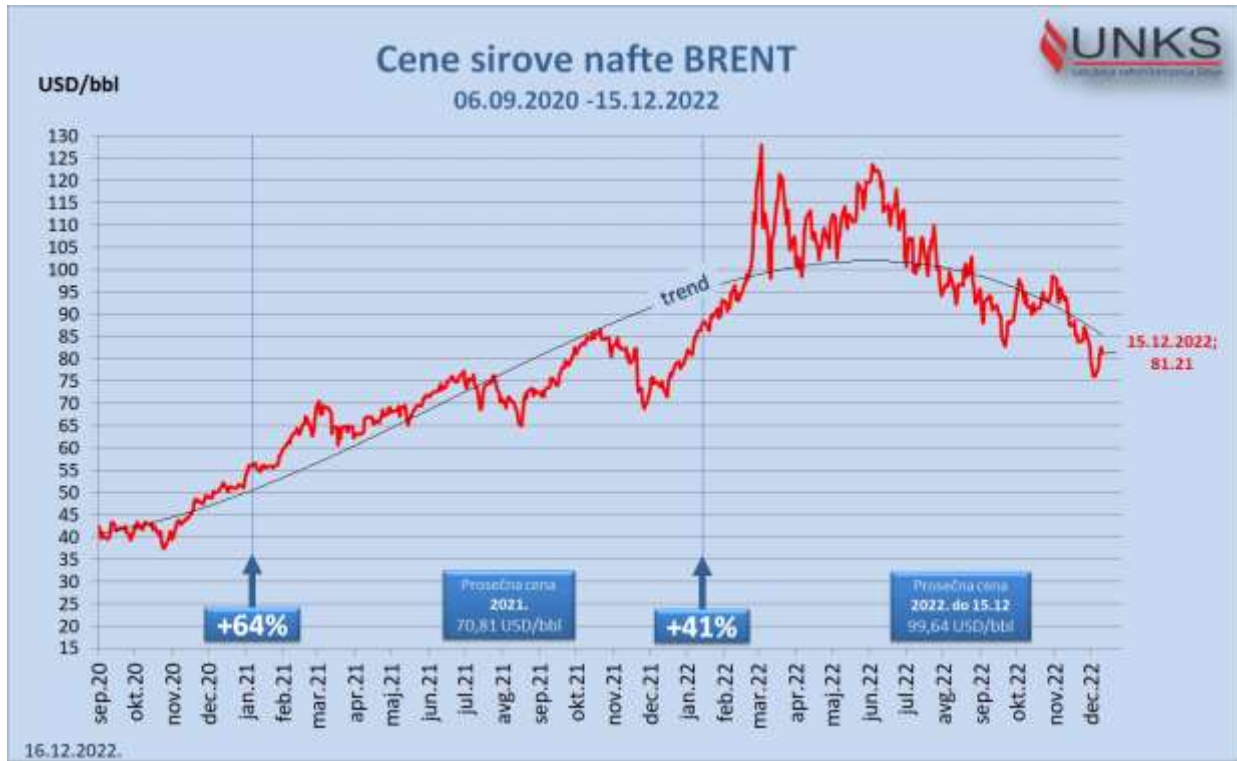
Lukoil tvrdi da bi projekat mogao pomoći zameni ruske nafte koju trenutno uvozi tankerima kroz luku Rosenets. Bugarska ima pravo da koristi rusku naftu do kraja 2024. godine.



Projekat Burgas-Aleksandropolis bio je deo takozvanog "grand slama" ruskih energetske projekata u Bugarskoj, koji je uključivao i novu nuklearnu elektranu Belene i gasovod Južni tok. Nijedan od njih se nije materijalizovao.

Lukoil Neftohim Burgas najavio je da bi ovaj projekat mogao prerasti u "crnomorsko" naftno čvorište, što će povećati ulogu Bugarske u energetskej sigurnosti regiona

Privremena vlada trenutno lobira kod Evropske komisije kako bi Lukoil nastavio da izvozi naftne derivate ruske proizvodnje iz Bugarske.



**INFORMATIKA**

## Poslovna inteligencija

ZAKAŽITE RAZGOVOR SA NEKIM OD NAŠIH EKSPERATA

## OMV imenovao potpredsednika MOL-a za novog člana uprave

**BEČ** - Nadzorni odbor OMV-a imenovao je Berislava Gaša (48) za novog člana Izvršnog odbora odgovornog za energetske segment. On će tu funkciju stupiti na snagu 1. marta 2023. godine, saopšteno je u sredu iz austrijske naftne i gasne kompanije.



Berislav Gašo je trenutno izvršni potpredsednik za istraživanje i proizvodnju (E&P) MOL grupe.

Pre toga obavljao je različite upravljačke funkcije u toj mađarskoj naftnoj i gasnoj kompaniji, uključujući E&P i finansije, kao i u hrvatskoj Ini, kojom MOL Grupa upravlja od 2008.

OMV-ov energetske segment je jedan od ključnih pokretača njegove transformacije postavljene u okviru nove strategije prema 2030. godini, sa sve izraženijim fokusom na obnovljive izvore energije, prenosi **Reuters**.



## Turska otkrila naftno polje sa 150 miliona barela rezervi

**ANKARA** - Na jugoistoku Turske u pokrajini Sirnak otkriveno je naftno polje s rezervama od 150 miliona barela, objavio je u ponedjeljak turski predsednik Tajip Erdogan.



"Otkrili smo 150 miliona barela naftnih rezervi oko planine Gabar. Ovo je jedno od 10 najvećih nalazišta na kopnu otkrivenih ove godine. Vrednost rezervi doseže oko 12 milijardi dolara", rekao je Erdogan, prenosi **TASS**.

Erdogan je rekao i da Turska namerava da proizvodi oko 100.000 barela nafte dnevno, ne precizirajući iz kojih ležišta.

## Naftne kompanije u Španiji pod istragom zbog mogućeg kršenja konkurencije

**MADRID** - Repsol, BP i Cepsa u sredu su potvrdili da ih španska antimonopolska nadzorna agencija (CNMC) ispituje u istrazi o mogućim antikonkurentskim praksama, prenosi **Reuters**.

CNMC je ranije u sredu saopštio da je započeo istragu kod nekoliko operatera u španskoj energetske industriji i izvršio raciju u njihovom sedištu između 28. novembra i 2. decembra bez navođenja imena.

Cene energije su porasle u Španiji, kao i drugde u Evropi, nakon rata u Ukrajini, povećavajući prihode i profite energetske kompanija, što je zauzvrat nateralo vlasti da intervenišu na tržištu subvencijama i novim porezima i izazvalo strepnje za transparentnost cena.



HIP

PETROHEMIJA

**HIPLEX**

**HIPTEN**

**HIPREN**

**POLIMERI KOJI IMAJU IME**

## GAS

### Ministri energetike EU nisu postigli dogovor o ograničenju cene gasa

**PRAG** - Napori ministara energetike EU da postignu sporazum o ograničavanju cene prirodnog plina propali su u utorak nakon više od šest sati bezuspešnih razgovora.

Vanredni sastanak Saveta za energetiku trebalo je da raspravlja o predlozima za takozvani "mehanizam za korekciju tržišta" s ciljem izbegavanja dramatičnih skokova cena viđenih tokom leta, piše Politico.

Prema prvobitnom planu Evropske komisije, ograničenje bi stupilo na snagu kada cene na holandskom TTF čvorištu dosegnu 275 eura po megavat-satu dve sedmice, i ako te cene budu više od 58 eura po MWh od cene tečnog prirodnog gasa na globalnom tržištu.

Taj predloženi limit postavljen je toliko visoko da se ne bi pokrenuo čak ni tokom avgustovskog skoka cena, kada su cene nakratko dostigle 350 eura po MWh - što je izazvalo bes zemalja koje su podržavale ograničenje.

Češko predsedništvo od tada je bez uspeha predložilo nekoliko amandmana na predlog Komisije.

Pregovori se sada prebacuju na sastanak zakazan za ponedeljak.

### ICE napušta holandsku berzu ako se uvede ograničenje?

**PARIZ** - ICE, američka firma koja upravlja glavnom berzom gasa u EU, upozorila je da bi se mogla povući iz Holandije ako se uvede ograničenje cena gasa.

U dopisu koji je poslat diplomatama EU i koji je video **POLITICO**, operater berzi je rekao da bi, ako se dogovor postigne po trenutnim uslovima, ograničenje moglo dovesti ICE u pitanje da li je njegova operacija "održiva" u Holandiji. Očekujte da će to biti na umu ministrima energetike kada se sastanu kako bi postigli dogovor u ponedeljak, prenosi **portal**.

### Francuski naftno-gasni div najavljuje otpis udela u ruskom Novateku

**PARIZ** - Francuski energetski div TotalEnergies će otpisati vlasnički udeo od 19,4% u ruskom privatnom proizvođaču prirodnog gasa Novateku, vredan 3,7 milijardi dolara i povući svoja dva predstavnika iz njegovog odbora.



TotalEnergies zadržao je nekoliko vlasničkih udela u projektima u Rusiji uprkos ruskoj vojnoj intervenciji u Ukrajini i zapadnim sankcijama Moskvi.

Francuska kompanija pored udela u Novateku poseduje i manjinske udele u projektima proizvodnje utečjenog prirodnog gasa (LNG) Yamal LNG i Arctic LNG.

Otpisom udela u Novateku ukupna vrednost otpisane imovine francuske kompanije u Rusiji u ovoj godini dostići će 14,4 milijarde dolara.

U najnovijem saopštenju TotalEnergies, međutim, ne objašnjava zašto su se baš sada odlučili na otpis udela u Novateku, primećuje Reuters.

U saopštenju TotalEnergies objašnjava da ne može da proda udeo u Novateku jer mu je "zabranjeno prodavati imovinu jednom od dioničara koji je pod sankcijama".

# ЕНЕРГИЈА која нас спаја



ЈП "СРБИЈАГАС", Нови Сад  
Булевар ослобођења 69, 21000 Нови Сад, Србија  
ТЕЛ + 381 21 481 1004 / + 381 21 481 2703 / ФАКС + 381 21 481 1305  
[www.srbijagas.com](http://www.srbijagas.com)

 **СРБИЈАГАС**

## Kremlj: Još nema odluke o popravci gasovoda Severni tok

**MOSKVA** - Portparol Kremlja Dmitrij Peskov izjavio je u četvrtak da još nije doneta odluka o tome da li da se nastavi sa popravkom podmorskih gasovoda Severni tok koji su oštećeni u eksplozijama u septembru.

On je komentarisao planove Kanade da opozove ukidanje sankcija koje je omogućilo da se turbine za Severni tok 1, najveći ruski gasovod prema Evropi, poprave u Montrealu i vrate Nemačkoj.



“Samo popravke sada mogu uticati na Severni tok. Ili pokretanje jedine preživjele linije Severnog toka 2”, rekao je Peskov novinarima. “Popravka tek treba da se realizuje. U tom smislu nisu donesene nikakve odluke”, prenosi **Reuters**.

On je rekao da Rusija nije upoznata sa rezultatima istrage o eksplozijama gasovoda od strane Švedske i Danske. Moskva je okrivila za eksplozije zapadnu sabotažu.

Peskov je dodao da nema odluke o tome da li će početi izvoz gasa preko netaknutog dela linije Severnog toka 2.

Izgradnja Severnog toka 2 završena je u septembru 2021., ali nikada nije puštena u rad nakon što je Berlin povukao certifikat samo nekoliko dana pre nego što je Moskva poslala svoje trupe u Ukrajinu u februaru.

## Gasprom: Evropske kompanije povećavaju dividende, umesto ulaganja

**MOSKVA** - Evropske energetske kompanije povećavaju povrat akcionarima kroz dividende i otkupe umesto ulaganja u projekte proizvodnje goriva, rekao je u sredu Kiril Polous, zamenik direktora direkcije u Gaspromu, javlja **Interfax**.



“Osiguranje energetske sigurnosti trenutno postaje ključni globalni zadatak koji zahteva povećana ulaganja u projekte proizvodnje i transporta u različitim zemljama sveta, a ne samo u Rusiji. Verujemo da će nedovoljna ulaganja u proizvodnju gasa biti važan faktor u održavanju visokih cena energije srednjoročno, a možda čak i dugoročno“, rekao je Polous na forumu Gas Rusije 2022.

Polous je dodao da je iznenađen da, uprkos visokim cenama gasa, tekuću godinu nije obeležio nagli porast konačnih odluka o investiranju u nove LNG projekte širom sveta. “Ukupan broj konačnih investicionih odluka ove godine je samo 33 milijarde kubnih metara u odnosu na godišnji prosek od 36 milijardi kubnih metara u proteklih 10 godina, naveo je Polous.

“Trenutna globalna energetska kriza uzrokovana je ne samo i ne toliko događajima iz 2022. godine, već hroničnim nedovoljnim finansiranjem tradicionalne energije. Od 2020. do 2022. godine, globalna ulaganja u istraživanje i proizvodnju ugljovodonika su opala na najniže nivoe u prošlih 15 godina. Iznenađujuće je i postupanje stranih kompanija, pre svega evropskih, koje uz rekordnu dobit izdvajaju sredstva za otkupe i isplatu dividendi, dok su ulaganja u naftne i gasne projekte i dalje na niskom nivou“, rekao je Polous.

## Aramco traži partnere za mega gasni projekat

**RIJAD** - Saudi Aramco je započeo pregovore s potencijalnim partnerima za razvoj 110 milijardi dolara vrednog projekta jednog od najvećih svetskih nekonvencionalnih polja prirodnog gasa Džafura, saznaje u ponedjeljak **Bloomberg** od upućenih lica.

Kompanija pod državnom kontrolom traži investitore koji bi mogli pomoći u finansiranju razvoja midstream i upstream projekata u Džafuri, na istoku monarhije, rekli su ljudi, tražeći da ne budu identifikovani jer su informacije poverljive prirode.

Pregovori su još uvek u ranoj fazi i detalji o finansiranju bi se mogli promeniti, kažu ljudi.

Rat u Ukrajini doveo je do dramatičnog porasta potražnje, prvenstveno iz Evrope, za ne-ruskim prirodnim gasom. To je navelo zalivske države da pokrenu ambiciozne planove za proširenje proizvodnje gasa, piše Bloomberg.

Džafura je ključni deo strategije Saudijske Arabije da diverzifikuje svoj izvoz energije mimo nafte. Procenjuje se da polje sadrži 200 biliona kubnih stopa gasa, (5,7 biliona m<sup>3</sup>) a Aramco očekuje da će tamo početi proizvodnju 2025. godine, dostižući oko 2 milijarde standardnih kubnih stopa dnevno prodaje do 2030. godine.



## Gasprom smanjio proizvodnju gasa

**MOSKVA** - Od početka 2022. godine proizvedeno je 394,1 milijardu kubnih metara, što je 96,3 milijarde kubnih metara, ili 19,6% manje nego prošle godine, pokazuju podaci koje je objavio Gasprom.

Ruski energetske kolos je objavio u četvrtak rezultate rada od 1. januara do 15. decembra ove godine, koji pokazuju smanjenje proizvodnje i izvoza prirodnog gasa, prenosi **Interfax**.



Izvoz u zemlje izvan ZND iznosio je 97,8 milijardi kubnih metara, što je za 45,1% (za 80,2 milijarde kubnih metara) manje nego u istom periodu 2021.

Potražnja za gasom kompanije iz transportnog sistema (GTS) na domaćem tržištu u ovom periodu smanjena je za 5,2% (za 12,5 milijardi kubnih metara).

## Moldavija će tužiti Gazprom

**KIŠINJEV** - Moldavija namerava da tuži Gasprom jer ne ispunjava ugovorne obaveze prema njoj, najavio je u sredu vicepremijer te zemlje Andrei Spinu.

Moldavija je zbog toga, objasnio je Spinu, prisiljena da kupuje gas i ostale energente na svetskom tržištu, i to po jako visokim cenama, znatno većim od onih koje ima ugovorene s ruskim gasnim kolosom.

"Oni jednostavno izbegavaju svoje obaveze i zbog toga će platiti", poručio je Spinu za **Deutsche Welle**.

Gasprom je, međutim, zbog starih dugova Moldavije, smanjio isporuku gasa toj zemlji. U Kišinjevu su to ocenili kao kršenje ugovora.

Grupa moldavskih pravnika već priprema tužbu, rekao je Spinu ne ulazeći u detalje.





## REGION

### EU odbacuje optužbe Mađarske za nestašicu goriva

**BRISEL** – Evropska komisija je u četvrtak odbacila optužbe Mađarske da je ograničenje cene nafte u EU za rusku naftu odgovorno za nedostatak goriva na njenim benzinskim stanicama.

Navod, koji je iznela vlada mađarskog premijera Viktora Orbana, "apsolutno nema smisla", rekao je portparol komisije Daniel Ferrie.

Odluka Evropske unije i partnera iz G-7 da ograniče izvoz ruske nafte na nivo od 60 dolara po barelu "nema uticaja na sposobnost Mađarske da uvozi naftu svojim naftovodom, jer se ograničenje odnosi samo na naftu iz mora", rekao je Ferrie.

Dodao je da dodatne sankcije Rusiji, na naftne derivate i rafinisanu naftu "još nisu stupile na snagu, tako da nema šanse da sankcije EU trenutno utiču na snabdevanje Mađarske".

Orban, populistički lider, bio je primoran da ukine vladinu gornju granicu za prodaju goriva na mađarskim benzinskim pumpama zbog smanjenja zaliha.

Mađarski mediji su prikazali slike dugih redova uspaničenih vozača koji pokušavaju da napune svoja vozila na stanicama koje su bile otvorene. Mnoge stanice su zatvorene zbog nedostatka goriva.

Mađarska energetska kompanija MOL saopćila je da je situacija sa snabdevanjem gorivom "kritična" i uzrokovana padom uvezenog goriva od 30 posto, kao i održavanjem u jednoj od njenih rafinerija.

### Novo sedište MOL Grupe u Budimpešti

**BUDIMPEŠTA** - Mađarska MOL Grupa otvorila je novo sedište kompanije, smešteno u južnoj Budimpešti. Zgrada objedinjuje poslovanje kompanijena jednoj lokaciji.



Arhitektonski, strukturalni i ekološki inženjerski tim u Foster + Partners imao je za cilj postaviti nove standarde za održive projekte u gradu. Toranj i podijum su spojeni u jedinstveni kampus, dok su kancelarijski prostori

povezani bujnim vrtovima.

Na donjim spratovima zgrade od 28 spratova nalaze se restorani, teretana, konferencijski centar i čitav niz drugih sadržaja za osoblje, dok su fleksibilni poslovni prostori na gornjim nivoima.

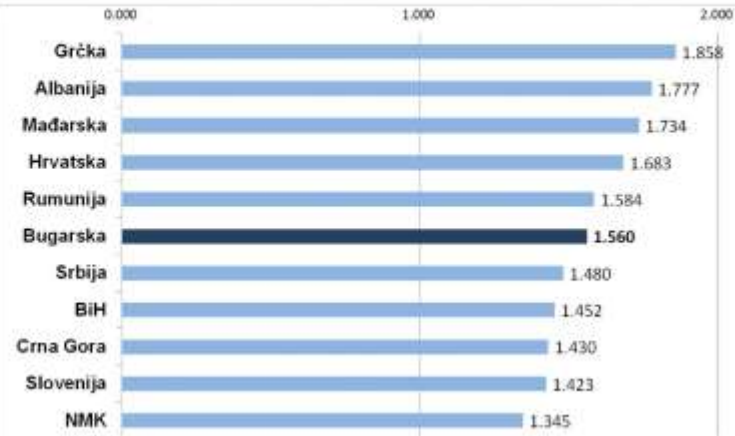
Zgrada koristi tehnologije sa niskim i nultim emisijama ugljenika, kao što su integrisani krovni fotonaponski paneli, toplotne pumpe iz zemlje i ima sistem za reciklažu sive vode i sakupljanje kišnice.



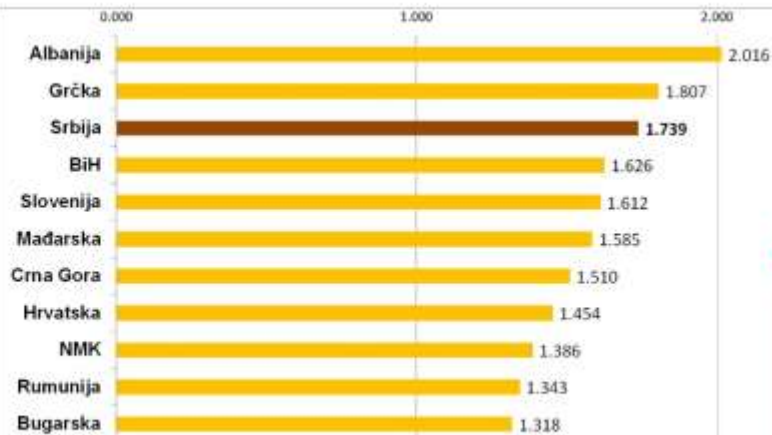


## Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona u periodu od 05.12-11.12.2022. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

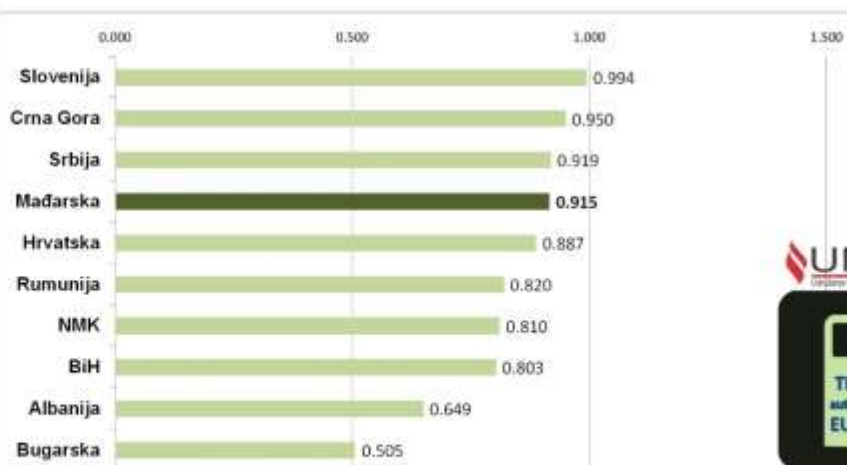
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
UNKS	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1.858	+17.95%
Albanija	1.777	+12.82%
Mađarska	1.734	+10.09%
Hrvatska	1.683	+6.82%
Rumunija	1.584	+0.56%
Bugarska	1.560	-0.94%
<b>Srbija</b>	<b>1.480</b>	<b>-6.02%</b>
BiH	1.452	-7.82%
Crna Gora	1.430	-9.22%
Slovenija	1.423	-9.66%
NMK	1.345	-14.60%
<b>Prosečna cena u regionu</b>		<b>1.575</b>



Dizel EN590 (EUR/l)		
UNKS	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	2.016	+27.50%
Grčka	1.807	+14.26%
<b>Srbija</b>	<b>1.739</b>	<b>+9.96%</b>
BiH	1.626	+2.81%
Slovenija	1.612	+1.92%
Mađarska	1.585	+0.22%
Crna Gora	1.510	-4.52%
Hrvatska	1.454	-8.07%
NMK	1.386	-12.37%
Rumunija	1.343	-15.05%
Bugarska	1.318	-16.65%
<b>Prosečna cena u regionu</b>		<b>1.582</b>



TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
UNKS	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Slovenija	0.994	+20.44%
Crna Gora	0.950	+15.11%
<b>Srbija</b>	<b>0.919</b>	<b>+11.34%</b>
Mađarska	0.915	+10.91%
Hrvatska	0.887	+7.48%
Rumunija	0.820	-0.67%
NMK	0.810	-1.80%
BiH	0.803	-2.74%
Albanija	0.649	-21.32%
Bugarska	0.505	-38.76%
<b>Prosečna cena u regionu</b>		<b>0.825</b>



**NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA**  
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

---

*Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave*